

**אמר רבא אם הן רואין את המתרה או המתרה וכולי -**

**Rovo said; if they see the warner, or the warner, etc.**

### OVERVIEW

There is a dispute whether מצטרף they are מתרה see the עדים ruled that if the רבא is referencing our משנה or the (just cited) ברייתא.

**מכאן מיייתי<sup>1</sup> המפרש ראיה במתניתין גבי סיפא דקתני הרי אלו שתי עדיות -**

**The brings proof from this statement of (i.e. the מפרשים in תוס' ד"ה הוא יש מפרשים) מפרש רבא (that if they see the מתרה or the מתרה sees them they are מצטרף), regarding the סיפא of our משנה which states, 'these are considered as two separate עדיות, if they did not see each other -**

**דמכל מקום מייירי<sup>2</sup> שהן רואין המתרה כדפרישית<sup>3</sup> -**

**That nevertheless even though it is אין מקצתן רואין אלו את אלו, the משנה is discussing a case [even] if the עדים see the מתרה, as I explained, but if the עדים and the מתרה did not see each other they are no עדות at all.**

מפרש disagrees with the תוספות

**ולאו מילתא היא דהכא אעדות מיוחדת דברייתא קאי -**

**And the fact is not so! For here רבא is referencing the ברייתא of עדות מיוחדת -**

**דקתני אחד מחלון זה וכולי שאין מצטרפין ועלה קאמר -**

**Where the ברייתא teaches if there was one עד from this window, etc. (and another עד from a second window) that they are not combined (if they do not see each other), so רבא said regarding this ברייתא -**

**דאם העד מכאן [והעד מכאן] רואין המתרה או המתרה רואה אותן -**

**That if the עד from this window [and the עד from the other window] see the מתרה or the מתרה sees them -**

**מצטרפין להיות עדות אחת גבי העד שמכאן והעד שמכאן -**

**They are combined to be one עדות regarding the עד from here and the עד from there -**

**אף על פי שאין רואין אלו<sup>4</sup> את אלו דהמתרה מצרפן -**

**Even though the two עדים do not see each other nevertheless they are one עדות (to convict, etc.) for the מתרה combines them -**

<sup>1</sup> The המפרש ראיה (instead of היש מפרשים ראיה) מיייתי הגהות הב"ח.

<sup>2</sup> The מייירי שהן (instead of מייירי אע"פ שהן) הגהות הב"ח.

<sup>3</sup> The משנה [of our] סיפא. Therefore רבא rules that the עדים are considered to be two עדים, only if they or the מתרה see each other, however if they do not see each other, they are not עדים at all ([not (even) עדים] because according to the י"מ the מתרה must be part of the עדות). The same applies to the רישא of the משנה (where the two עדים see each other) that they are מצטרף to each other only if they also see the מתרה, for there can be no חיוב unless the מתרה is part of the עדים. See TIE there footnote # 2. See (here) footnote # 8.

<sup>4</sup> The רש"י amends this to read המתרה אין את אלו את אלו (instead of המתרה אין את אלו את אלו).

כמו מקצתן רואין אלו את אלו דמתניתין<sup>5</sup> -

**Just as in the case of רישא of our משנה in the case of רישא of our משנה.**

משנה our (the סיפא of) רבא is not referencing (the סיפא of) our משנה proves that תוספות

ותדע דאעדות מיוחדת דברייטא קאי דאי אמתניתין קאי -

**And you can know that רבא is referencing the ברייתא of רבא (but not the עדות מיוחדת), for if he is referencing (the סיפא of) our משנה -**

**דקתני הרי<sup>6</sup> אלו שתי עדיות כדפירשתי<sup>7</sup> -**

**Where it teaches that if it is not מקצתן רואין אלו את אלו it is two עדיות, like I explained -**

**אם כן הוה ליה למימר ואם לאו אין מצטרפין שזהו עיקר<sup>8</sup> החידוש:**

**If indeed that is so, רבא should have concluded and if not (if the two עדים do not see the מתרה) they do not combine to be one, since this is the main novelty of רבא.**

## **SUMMARY**

רבא is referencing our משנה according to the מפרש (the עדים and the מתרה must always see each other), however according to תוספות (that seeing the מתרה is the equivalent of the עדים seeing each other), רבא is referencing the ברייתא.

## **THINKING IT OVER**

Why cannot תוספות (not the מפרש) learn that רבא is referencing the סיפא of our משנה (and not necessarily the ברייתא) and saying that if the two עדים כתי see the מתרה, they are מצטרף, even though they do not see each other?!<sup>9</sup>

<sup>5</sup> According to תוספות the combination of עדים (whether two and two or one and one) can be accomplished either by (מקצתן) רואין אלו את אלו or by the עדים and the מתרה seeing (or being seen by) the other.

<sup>6</sup> See י"ח הגהות הב"ח אות ז (who interprets this differently) that רבא is referencing the רישא of the משנה according to the מפרשים. The question of תוספות is that רבא should have said if they do not see the מתרה they are not combined. See footnote # 8.

<sup>7</sup> See footnote # 3.

<sup>8</sup> According to the מפרשים that רבא is referencing the סיפא of the משנה (where אין רואין אלו את אלו) and they are considered עדים כתי, and רבא qualifies this that it is only if they see the מתרה (that they are considered עדים [כתי]), he should have completed his statement that if they do not see the מתרה there is no עדות at all. The fact that if they see the מתרה they are two כתי עדות is stated in the משנה (according to the מפרשים); the חידוש of רבא is if they do not see the מתרה there is no עדות at all, and he does not mention his חידוש. However according to תוספות that רבא is referencing the ברייתא (which states that if the two עדים do not see each other they are not מצטרף), it is understood the חידוש of רבא that if they see the מתרה they are מצטרף (even though they do not see each other).

<sup>9</sup> See י"ח הגהות הב"ח אות ה'.